Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (sjätte avdelningen)

den 20 september 2012*

”Statligt stöd — Stöd som påstås ha genomförts av Frankrike i form av en underförstådd och obegränsad garanti till förmån för La Poste till följd av dess ställning som offentligt affärsverk — Beslut som förklarar stödet oförenligt med den inre marknaden — Talan om ogiltigförklaring — Berättigat intresse av att få saken prövad — Upptagande till sakprövning — Bevisbörda avseende förekomsten av ett statligt stöd — Fördel”

I mål T-154/10,

Republiken Frankrike, inledningsvis företrädd av E. Belliard, G. de Bergues, B. Beaupère-Manokha, J. Gstalter och S. Menez, därefter av Belliard, de Bergues, Gstalter och Menez, samtliga i egenskap av ombud,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av B. Stromsky och D. Grespan, båda i egenskap av ombud,

svarande,

angående en begäran om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2010/605/EU av den 26 januari 2010 om det statliga stöd C 56/07 (f.d. E 15/05) som Frankrike har beviljat La Poste (EUT L 274, s. 1),

meddelar

TRIBUNALEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av ordföranden H. Kanninen samt domarna N. Wahl (referent) och S. Soldevila Fragoso,

justitiesekreterare: handläggaren C. Kristensen,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 19 mars 2012,

följande

* Rättegångsspråk: franska.

Dom

Bakgrund till tvisten

Nationell rätt avseende La Postes rättsliga ställning

La Postes rättsliga ställning från och med den 1 januari 1991 och rättsliga följder därav

1 Med tillämpning av den franska lagen nr 90-568 av den 2 juli 1990 om organisationen av den offentliga post- och televerksamheten (JORF av den 8 juli 1990, s. 8069), omvandlades det tidigare post- och telegeneraldirektoratet, som fram till dess lydde under post- och teleministeriet, från och med den 1 januari 1991 till två fristående offentligrättsliga juridiska personer: France Télécom och La Poste. I lagen blev det uttryckligen möjligt för La Poste att vid sidan av sina uppdrag i allmänhetens tjänst utveckla vissa konkurrensutsatta verksamheter.

2 I enlighet med artikel 1 i beslut av den 31 december 1990 om beviljande av statlig garanti för PTT:s obligationslån och PTT:s sparobligationer emitterade före den 31 december 1990 (JORF av den 18 januari 1991, s. 917), ”garanteras [t]jänster som räntor, amorteringar, premier, kommissioner, avgifter och PTT:s tilläggsobligationslån och tilläggssparobligationer emitterade före den 31 december 1990 i syfte att bidra till finansieringen av investeringskostnaderna i post- och telebudgeten, med tillämpning av L. 127 i den franska lagen om post och telekommunikationer (code des postes et télécommunications) …, och överförda till La Poste med stöd av artikel 22 i lagen av den 2 juli 1990 …, villkorslöst av staten”.

3 Cour de cassation (andra tvistemålsavdelningen) har i dom av den 18 januari 2001 stött sig på principen att La Poste ska likställas med ett offentligt affärsverk av industriellt och kommersiellt slag (établissement public à caractère industriel et commercial, nedan kallad EPIC).

4 Enligt fransk förvaltningsrätt är EPIC offentligrättsliga juridiska personer som skiljer sig från staten och har ekonomisk autonomi och särskilda tilldelade befogenheter, inbegripet i allmänhet en eller flera uppdrag inom ramen för offentlig verksamhet.

5 EPIC:s ställning får ett antal rättsliga följder, däribland

— att de insolvens- och konkursförfaranden som gäller i allmänhet inte kan tillämpas (se, särskilt, artikel 2 i lag nr 85-98 av den 25 januari 1985 om rättslig rekonstruktion och likvidation av företag (JORF av den 26 januari 1985, s. 1097), nu artikel L. 620-2 i handelslagen),

— att lag nr 80-539 av den 16 juli 1980 om administrativa viten och offentligrättsliga juridiska personers verkställighet av domar (JORF av den 17 juli 1980, s. 1799) kan tillämpas, och att staten utnämns som ytterst ansvarig för skuldindrivningen (se artikel 1.II i lag nr 80-539, artikel 3-1 fjärde och femte styckena i dekret nr 81-501 av den 12 maj 1981, för tillämpningen av lag nr 80-539 (JORF av den 14 maj 1981, s. 1406), och artikel 10 i dekret nr 2008-479 av den 20 maj 2008 (som upphäver dekret nr 81-501) om verkställande av betalningsförelägganden mot offentliga myndigheter).

Ändring av La Postes ställning från den 1 mars 2010

6 Den franska regeringen antog den 29 juli 2009 ett lagförslag i syfte att omvandla La Poste till aktiebolag. Förslaget utmynnade i antagandet av lag nr 2010-123 av den 9 februari 2010 om det statliga företaget La Poste och om postverksamhet (JORF av den 10 februari 2010, s. 2321), som trädde i kraft den 1 mars samma år. Artikel 1-2.I. i denna lag föreskriver följande:

”Den offentligrättsliga juridiska personen La Poste omvandlas från den 1 mars 2010 till aktiebolaget La Poste. Bolagets kapital innehas av staten, som är majoritetsaktieägare, och andra offentligrättsliga juridiska personer, med undantag för den del av kapitalet som kan ägas av personalen under de villkor som anges i denna lag. Omvandlingen får inte medföra att La Postes karaktär av nationellt allmännyttigt bolag sätts i fråga.

…

Omvandlingen innebär inte att en ny juridisk person skapas. Alla tillgångar, rättigheter, förpliktelser, avtal, överenskommelser och tillstånd hos den offentligrättsliga juridiska personen La Poste, inom och utanför Frankrike, ska till alla delar och utan ytterligare formaliteter överföras till aktiebolaget La Poste räknat från dagen för omvandlingen. Omvandlingen påverkar inte dessa tillgångar, rättigheter, skyldigheter, avtal, överenskommelser och tillstånd, och får i synnerhet ingen inverkan på de gällande avtal och överenskommelser som har ingåtts av La Poste eller ett till La Poste närstående bolag i den mening som avses i artiklarna L. 233-1–L. 233-4 i handelslagen. Inte heller påverkas hävningen av dessa avtal och överenskommelser eller, i förekommande fall, den förtida återbetalningen av de skulder som utgör föremålet i dessa …”

Det administrativa förfarandet

7 Europeiska gemenskapernas kommission godkände i beslut av den 21 december 2005 överföringen av La Postes bank- och finansverksamheter till företagets dotterbolag, La Banque Postale. I detta beslut betonade kommissionen att frågan om den obegränsade statliga garantin för La Poste skulle behandlas i ett separat förfarande.

8 Den 21 februari 2006 informerade kommissionen, i enlighet med artikel 17 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88 EG] (EGT L 83, s. 1), de franska myndigheterna om sina preliminära slutsatser om den obegränsade statliga garanti som följer av La Postes rättsliga ställning och som utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 EG. Kommissionen uppmanade därför de franska myndigheterna att inkomma med sina synpunkter. Eftersom den påstådda garantin existerade före den 1 januari 1958, dagen då EG-fördraget trädde i kraft för Frankrikes vidkommande, har kommissionen tillämpat förfarandena för befintligt stöd.

9 Kommissionen mottog de franska myndigheternas svar den 24 april 2006.

10 Den 4 oktober 2006 uppmanade kommissionen i enlighet med artikel 18 i förordning nr 659/1999 Republiken Frankrike att senast den 31 december 2008 bland annat dra tillbaka den garanti som La Poste åtnjöt för samtliga sina åtaganden till följd av sin rättsliga ställning.

11 Den 6 december 2006 mottog kommissionen en skrivelse från de franska myndigheterna där de ifrågasatte kommissionens slutsatser i skrivelsen av den 4 oktober 2006, och där de föreslog att en diskussion skulle inledas i syfte att undanröja kommissionens tvivel angående förekomsten av en obegränsad garanti från den franska staten till förmån för La Poste.

12 Den 20 december 2006 hölls ett möte mellan kommissionens tjänsteavdelningar och de franska myndigheterna.

13 De franska myndigheterna bestred kommissionens slutsatser och överlämnade i skrivelse av den 16 januari 2007 ett förslag till ändring av dekret nr 81-501 i syfte att klargöra räckvidden av lag nr 80-539.

14 Efter att ha studerat de uppgifter och förtydliganden som de franska myndigheterna lämnade in den 1 februari och den 16 mars 2007 om bland annat frågan huruvida staten eventuellt åtar sig ett ansvar för det fall La Postes tillgångar inte räcker till, underrättade kommissionen de franska myndigheterna i skrivelse av den 29 november 2007 om sitt beslut att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 88.2 EG. Genom offentliggörandet av beslutet i *Europeiska unionens officiella tidning* den 3 juni 2008 (EUT C 135, s. 7), uppmanade kommissionen berörda parter att inkomma med synpunkter på den aktuella åtgärden.

15 Kommissionen fick inte in några synpunkter från berörda parter om åtgärden. Däremot inkom de franska myndigheterna med yttranden i skrivelse av den 23 januari 2008. Efter ett anbudsförfarande uppdrog kommissionen i övrigt åt en expert att utreda Republiken Frankrikes obegränsade garanti för La Poste. Experten överlämnade sin rapport den 17 november 2008.

16 Efter det att det hade framkommit uppgifter om att den franska regeringen hade antagit ett lagförslag om ändring av La Postes rättsliga ställning, frågade kommissionen Republiken Frankrike den 20 juli 2009 om de franska myndigheterna kunde åta sig att omvandla La Poste till ett aktiebolag som skulle omfattas av de förfaranden för rekonstruktion och likvidation av företag som gäller i allmänhet. I samma skrivelse överlämnade kommissionen rapporten från sin expert till de franska myndigheterna.

17 Genom en skrivelse till kommissionen av den 31 juli 2009 meddelade de franska myndigheterna att det franska ministerrådet vid sitt sammanträde den 29 juli 2009 hade antagit ett förslag till lag om La Poste och om postverksamhet, där det bland annat fastställdes att La Poste skulle omvandlas till aktiebolag från den 1 januari 2010. De franska myndigheterna angav även att de skulle överlämna sina synpunkter på rapporten från kommissionens expert.

18 Efter två påminnelser från kommissionen den 9 september respektive den 6 oktober 2009 överlämnade Republiken Frankrike i en skrivelse av den 27 oktober 2009 sina synpunkter på rapporten från kommissionens expert och översände ett yttrande från en annan expert.

19 Ett förslag om ändring av förslaget till lag om La Poste och om postverksamhet lades fram den 11 december 2009, varigenom La Postes omvandling till aktiebolag sköts upp till mars 2010.

20 Kommissionen antog den 26 januari 2010 beslut K(2010) 133 om det statliga stöd C 56/07 (f.d. E 15/05) som Frankrike har beviljat La Poste (nedan kallat det angripna beslutet). Beslutet, som delgavs de franska myndigheterna den 27 februari 2010, offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 19 oktober 2010 med referensnummer 2010/605/EU (EUT L 274, s. 1).

Det angripna beslutet

21 Efter att ha erinrat om det administrativa förfarandet (skälen 1–17 i det angripna beslutet), den omtvistade åtgärdens innehåll (skälen 18–37 i samma beslut), och om de franska myndigheternas yttranden och förslag (skälen 38–114 i beslutet), prövade kommissionen frågan huruvida det, för det första, fanns en obegränsad garanti från den franska staten till förmån för La Poste (skälen 116–255 i det angripna beslutet) och huruvida det, för det andra, fanns en selektiv fördel till följd av garantin (skälen 256–300 i nämnda beslut) som skulle kunna snedvrida konkurrensen och påverka handeln (skäl 301 i beslutet) i den mening som avses i artikel 107.1 i FEUF.

22 Vad avser förekomsten av en obegränsad garanti i förevarande fall, drog kommissionen slutsatsen, efter att ha beaktat ett flertal argument från de franska myndigheterna, att La Poste åtnjöt en sådan garanti från den franska staten till följd av vissa förutsättningar som är oupplösligt knutna till La Postes rättsliga ställning som offentligt affärsverk (se, bland annat, skälen 251–253 i det angripna beslutet). Enligt kommissionen innebar garantin inte enbart en överföring av statliga resurser i den mening som avses i punkt 2.1 i kommissionens tillkännagivande 2008/C 155/02 om tillämpning av artiklarna 87 [EG] och 88 [EG] på statligt stöd i form av garantier (EUT C 155, 2008, s. 10) (nedan kallat 2008 års tillkännagivande) (skäl 254 i det angripna beslutet), utan även att garantin var att hänföra till staten (se skäl 255 i beslutet).

23 Vad närmare avser bedömningen av huruvida det fanns en obegränsad garanti från den franska staten till förmån för EPIC, underströk kommissionen inledningsvis att La Poste inte omfattades av de bestämmelser om rekonstruktion och likvidation av företag i svårigheter som gäller i allmänhet och, i enlighet med punkt 1.2 andra stycket fjärde strecksatsen i 2008 års tillkännagivande, att förmånliga finansieringsvillkor som beviljas företag vars rättsliga form utesluter konkurs eller andra insolvensförfaranden ska betraktas som ett stöd i form av garantier. Eftersom kommissionen konstaterade att de franska myndigheterna hade ifrågasatt slutsatsen att den omständigheten att La Poste inte omfattades av de bestämmelser om rekonstruktion och likvidation av företag som gäller i allmänhet kunde likställas med en mekanism för statligt stöd till förmån för La Poste, både vad gäller ersättning av företagets fordringsägare och företagets fortsatta existens vid insolvens, granskade kommissionen samtliga argument som framställts av de franska myndigheterna (se skäl 117 i det angripna beslutet).

24 Kommissionen påpekade först, till skillnad från vad de franska myndigheterna har gjort gällande, att fransk rätt inte uteslöt förekomsten av underförstådda garantier och särskilt en statlig garanti till förmån för EPIC. Detta bekräftas, bland andra element, i en skrivelse av franska Conseil d'État (nedan kallad Conseil d'État) från år 1995 i samband med Crédit Lyonnais-målet (se skälen 120–147 i det angripna beslutet).

25 Kommissionen granskade sedan hur en av La Postes fordringsägare skulle gå till väga för att kräva in sina fordringar om La Poste skulle befinna sig i ekonomiska svårigheter och inte kunna betala sina skulder. Kommissionen drog följande slutsats:

— traditionella hinder för reglering av en fordran på en privaträttslig enhet fanns inte i fråga om offentliga affärsverk (skälen 150–155 i det angripna beslutet),

— förfarandet för att driva in skulder hos offentliga affärsverk som har blivit föremål för ett rättsligt avgörande enligt lag nr 80-539 ledde inte i något fall till att skulden försvann (skälen 156–184 i det angripna beslutet),

— systemet med statens ansvar för genomförandet av förfarandet för att driva in offentliga affärsverks skulder uppvisar alla egenskaper hos en garantimekanism (skälen 185–226 i det angripna beslutet),

— fordringsägare till ett offentligt affärsverk som inte fick sina krav uppfyllda kunde ändå, enligt teorin om det yttre skenet, vidta rättsliga åtgärder på grund av att de felaktigt har lånat ut sina pengar till följd av antagandet att skulden alltid skulle återbetalas (skälen 227–229 i det angripna beslutet).

26 Slutligen bedömde kommissionen att fordringsägaren till ett offentligt affärsverk – även om den inom en rimlig tidsfrist och efter de indrivningsförfaranden som kommissionen anger i skälen 150–229 i det angripna beslutet, inte har fått sitt krav tillgodosett – var försäkrad om att fordran inte skulle försvinna, eftersom de offentliga affärsverkens rättigheter och skyldigheter, enligt kommissionen, alltid överfördes till staten eller en annan offentligrättslig juridisk person (skälen 230–250 i det angripna beslutet).

27 Vidare konstaterade kommissionen att de förmånliga finansieringsvillkor som tillkom för La Postes del till följd av den obegränsade garantin utgjorde en fördel (skälen 256–299 i det angripna beslutet) av selektiv karaktär (skäl 300 i det angripna beslutet) som kan snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna (skäl 301 i det angripna beslutet).

28 Vad särskilt avser förekomsten av en fördel, ansåg kommissionen i första hand att den omtvistade garantin utgjorde en grundläggande del i det statliga stöd som leder till att La Poste får förmånligare finansieringsvillkor än vad som skulle ha gällt om företaget enbart hade bedömts utifrån sina egna meriter. Kommissionen underströk härvid att finansieringsvillkoren fastställdes framför allt på grundval av kreditbetyg (se skäl 257 i det angripna beslutet). Enligt kommissionen framgick det emellertid av ett antal analyser och metoder från kreditvärderingsinstitut att den ifrågavarande garantin, eftersom den är en grundläggande del i det statliga stödet till La Poste, påverkar La Postes kreditbetyg positivt och, således, de finansieringsvillkor som bolaget kan få (skälen 258–293 i det angripna beslutet). Kommissionen bedömde att den i förevarande fall inte behövde visa de faktiska effekterna som garantin har haft (skäl 298 i det angripna beslutet). Kommissionen preciserade även att det med beaktande av garantins obegränsade karaktär inte var möjligt i förevarande fall att beräkna storleken på den marknadspremie som La Poste borde betala till staten, vilket gjorde det omöjligt att tillämpa den retrocessionsbestämmelse som de franska myndigheterna föreslår (skäl 299 i det angripna beslutet).

29 Kommissionen bedömde slutligen att eftersom samtliga rekvisit i artikel 107.1 FEUF var uppfyllda, utgjorde den omtvistade garantin statligt stöd i den mening som avses i bestämmelsen (skäl 302 i det angripna beslutet) och att, även om garantin ändrades på det sätt som de franska myndigheterna föreslog, uppfyllde den inte något av villkoren för att kunna förklaras förenlig med den inre marknaden (skälen 303–315 i nämnda beslut).

30 Artikeldelen i det angripna beslutet har följande lydelse:

”*Artikel 1*

Den obegränsade garanti som Frankrike har beviljat La Poste utgör statligt stöd som är oförenligt med den inre marknaden. Frankrike ska upphäva detta stöd senast den 31 mars 2010.

Artikel 2

Kommissionen anser att den faktiska omvandlingen av La Poste till aktiebolag kommer att avskaffa den obegränsade garanti som företaget åtnjuter. Upphävandet av denna obegränsade garanti senast den 31 mars 2010 är en lämplig åtgärd för att i enlighet med unionsrätten undanröja det statliga stöd som anges i artikel 1.

Artikel 3

Inom två månader från den dag då detta beslut har delgivits ska Frankrike ge kommissionen en detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan har vidtagits och som planeras för att genomföra detta beslut.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Frankrike.”

Förfarandet och parternas yrkanden

31 Republiken Frankrike har, genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 2 april 2010, väckt förevarande talan.

32 På grundval av referentens rapport beslutade tribunalen (sjätte avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet. Parterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 19 mars 2012.

33 Republiken Frankrike har yrkat att tribunalen ska

— ogiltigförklara det angripna beslutet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

34 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— avvisa och i andra hand ogilla talan, och

— förplikta Republiken Frankrike att ersätta rättegångskostnaderna.

Upptagande till sakprövning

35 Utan att formellt ha framställt någon invändning om rättegångshinder enligt artikel 114 i tribunalens rättegångsregler, har kommissionen gjort gällande att förevarande talan inte kan prövas i sak, eftersom det angripna beslutet inte går Republiken Frankrike emot. Kommissionen har i huvudsak anfört att det angripna beslutet, som avser ett befintligt stöd som de nationella myndigheterna har ansett nödvändigt att upphäva, inte medför några bindande rättsverkningar som kan påverka Republiken Frankrikes intressen. Kommissionen har därvid understrukit att varje sökande, inbegripet en medlemsstat, ska slå fast att det angripna beslutet påverkar verkliga och existerande intressen på ett negativt och klart sätt. Detta har inte visats i förevarande fall.

36 Tribunalen erinrar om att begreppet berättigat intresse av att få saken prövad syftar på det nödvändiga i att varje fysisk eller juridisk person som har väckt talan om ogiltigförklaring visar att vederbörande har ett faktiskt intresse av att få rättsakten ogiltigförklarad. Ett sådant intresse föreligger endast om ogiltigförklaringen av denna rättsakt i sig kan få rättsliga följder, eller uttryckt på ett annat sätt, om talan kan medföra en fördel för den part som väckt den. En rättsakt som helt tillgodoser denna persons krav är, per definition, följaktligen inte ett beslut som går denna person emot, och vederbörande har inte något intresse av att begära att rättsakten ska ogiltigförklaras (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 11 mars 2009 i mål T-354/05, TF1 mot kommissionen, REG 2009, s. II-471, punkterna 84 och 85 och där angiven rättspraxis).

37 I likhet med artikel 230 EG, görs det i artikel 263 FEUF en klar åtskillnad mellan, å ena sidan, unionsinstitutionernas och medlemsstaternas och, å andra sidan, juridiska personers rätt att väcka talan om ogiltigförklaring. I andra stycket i denna artikel ges nämligen varje medlemsstat rätt att genom en talan om ogiltigförklaring bestrida lagenligheten av kommissionens beslut, utan att det krävs ett berättigat intresse av att få saken prövad för att utöva denna rätt. Det åligger således inte en medlemsstat att visa att en rättsakt från kommissionen som medlemsstaten ifrågasätter får rättsverkningar i sig för att talan ska kunna upptas till prövning. För att talan om ogiltigförklaring ska kunna väckas mot en rättsakt från kommissionen krävs emellertid att rättsakten är avsedd att ha bindande rättsverkningar (se, för ett liknande resonemang, domstolens beslut av den 27 november 2001 i mål C-208/99, Portugal mot kommissionen, REG 2001, s. I-9183,

punkterna 22–24, och domstolens dom av den 13 oktober 2011 i de förenade målen C-463/10 P och C-475/10 P, Deutsche Post och Tyskland mot kommissionen, REU 2011, s. I-9639, punkt 36 och där angiven rättspraxis), vilket ska avgöras mot bakgrund av dess innehåll.

38 I förevarande fall kan det inte förnekas att det angripna beslutet – varigenom kommissionen slog fast förekomsten av statligt stöd till förmån för La Poste i form av en obegränsad garanti, och förklarade det oförenligt med den inre marknaden – nödvändigtvis har bindande rättsverkningar och, således, utgör en rättsakt mot vilken talan kan väckas i enlighet med artikel 263 FEUF (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 8 september 2011 i mål C-279/08 P, kommissionen mot Nederländerna, REU 2011, s. I-7671, punkterna 35–42).

39 Inte någon eller något av de omständigheter eller argument som kommissionen har framställt föranleder någon annan bedömning.

40 Såsom kommissionen har gjort gällande är det visserligen så att den franska regeringen har ansett det nödvändigt, utan några påtryckningar från kommissionen, att upphäva den åtgärd som definieras som befintligt stöd i det angripna beslutet flera månader innan beslutet antogs – vilket intygas av ett pressmeddelande av den 29 juli 2009 från den franska regeringen och ett lagförslag från samma dag om La Postes omvandling till aktiebolag (se punkt 6 ovan). Detta påverkar emellertid inte den omständigheten att den franska regeringen har en rättslig skyldighet att genomföra det angripna beslutet, ett beslut som antogs före omvandlingen av La Poste till aktiebolag. Den omständigheten, som kommissionen har gjort gällande, att kommissionens intressen och Republiken Frankrikes intressen kunde sammanfalla vid genomförandet av det angripna beslutet kan inte hindra Republiken Frankrike att väcka talan om ogiltigförklaring av detta beslut. I likhet med vad Republiken Frankrike har understrukit, skulle ett sådant tillvägagångssätt, som innebär att medlemsstaterna fördelas beroende på om de har eller inte har hittat ett eget intresse för att rätta sig efter ett kommissionsbeslut, i allra högsta grad vara subjektivt. Prövningen av frågan huruvida en viss rättsakt kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring, genom att den får eller avser att få bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen, ska vila på en objektiv bedömning av rättsaktens innehåll.

41 Vad för det andra avser kommissionens argument att det inte har visats att det angripna beslutet har påverkat Republiken Frankrikes verkliga och existerande intressen på ett negativt och klart sätt, syftar det i själva verket på frågan huruvida det finns ett berättigat intresse av att få saken prövad. Denna fråga får inte blandas samman med begreppet rättsakt mot vilken talan kan väckas som, såsom det erinrats om i punkt 37 ovan, inte ska prövas inom ramen för talan om ogiltigförklaring som väcks av medlemsstaterna.

42 För det tredje saknar den rättspraxis som kommissionen har åberopat relevans i förevarande fall.

43 Vad för det första gäller domstolens dom av den 22 juni 2000 i mål C-147/96, Nederländerna mot kommissionen (REG 2000, s. I-4723), räcker det att konstatera att anledningen till att talan avvisades var att den aktuella skrivelsen endast var av förberedande karaktär och, följaktligen, varken ägnad eller avsedd att ha rättsverkningar. Domstolen fann således att skrivelsen inte kunde utgöra ett slutligt beslut av den arten att den kunde bli föremål för en talan om ogiltigförklaring (se punkt 35 i den domen).

44 Vad sedan avser avgörandet i beslutet i det ovannämnda målet Portugal mot kommissionen, vilar det på den omständigheten att den sökande medlemsstaten endast hade begärt ogiltigförklaring av de angripna besluten i de delar som de riktats till nämnda medlemsstat. Domstolen underströk emellertid att den omständigheten att besluten har riktats till medlemsstaten inte har någon självständig rättsverkan. Det ska i sammanhanget påpekas att domstolen erinrade om att det, för att talan om ogiltigförklaring ska kunna väckas mot en rättsakt från kommissionen, emellertid krävs att rättsakten är avsedd att ha rättsverkningar (se domstolens dom av den 27 september 1988 i mål 114/86,

Förenade kungariket mot kommissionen, REG 1988, s. 5289, punkt 12, av den 20 mars 1997 i mål C-57/95, Frankrike mot kommissionen, REG 1997, s. I-1627, punkt 7, och av den 6 april 2000 i mål C-443/97, Spanien mot kommissionen, REG 2000, s. I-2415, punkterna 27 och 28), även om det, när en medlemsstat avser att väcka en sådan talan, inte var nödvändigt att den har rättsverkningar ”inom denna stat” (punkt 24 i domen).

45 Vad gäller domstolens dom av den 18 juni 2002 i mål C-242/00, Tyskland mot kommissionen (REG 2002, s. I-5603), avser den den särskilda situation där det följer av såväl innehållet i det angripna beslutet som sammanhanget i vilket det har antagits att varken syftet med eller verkan av detta beslut har inneburit ett underförstått avslag på den berörda medlemsstatens ansökan (se punkt 45 i domen). Denna rättspraxis stöder således på intet sätt kommissionens ståndpunkt.

46 Detsamma gäller förstainstansrättens dom av den 30 januari 2002 i mål T-212/00, Nuove Industrie Molisane mot kommissionen (REG 2002, s. II-347), varigenom förstainstansrätten, till följd av att det saknades ett berättigat intresse av att få saken prövad, ogillade en talan väckt av det företag, det vill säga en enskild och inte en medlemsstat, som mottog ett anmält stöd, med anledning av att stödet hade förklarats förenligt med den inre marknaden och att bedömningen av förenligheten inte heller hade påverkat företagets intressen på något sätt.

47 Dessa anmärkningar kan även tillämpas i förhållande till tribunalens domar av den 18 mars 2010 i mål T-94/08, Centre de coordination Carrefour mot kommissionen (REU 2010, s. II-1015), och i mål T-189/08, Forum 187 mot kommissionen (REU 2010, s. II-1039). I dessa domar avvisar tribunalen talan som väckts av fysiska eller juridiska personer, på grund av avsaknad av ett berättigat intresse av att få saken prövad.

48 Med beaktande av det ovan anförda, och utan att det finns anledning att avgöra frågan huruvida Republiken Frankrikes syfte med förevarande talan är att få ett prejudicerande beslut för bedömningen av andra EPIC:s ställning ogiltigförklarat, ska förevarande talan prövas i sak.

Prövning i sak

49 Republiken Frankrike har åberopat tre grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avser felaktig rättstillämpning, eftersom kommissionen inte har visat förekomsten av statligt stöd. Såvitt avser den andra grunden har Republiken Frankrike gjort gällande att kommissionen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning och felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna när den fann att La Poste, genom sin EPIC-ställning, åtnjöt en underförstådd och obegränsad garanti från staten för sina skulder. Den tredje grunden avser obefintligheten av en fördel i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF.

Inledande överväganden

50 I artikel 107.1 FEUF föreskrivs att ”[o]m inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna”.

51 I punkt 1.2 andra stycket fjärde strecksatsen i 2008 års tillkännagivande anges att ”[s]om stöd i form av garantier betraktar kommissionen … de förmånliga finansieringsvillkor som beviljas företag vars rättsliga form utesluter konkurs eller andra insolvensförfaranden”.

52 För att en åtgärd ska betecknas som stöd, i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, måste, enligt fast rättspraxis, samtliga villkor som avses i denna bestämmelse vara uppfyllda. För det första måste det röra sig om stöd som ges av en stat eller med hjälp av statliga medel. För det andra måste stödet kunna påverka handeln mellan medlemsstater. För det tredje ska stödet innebära en fördel för mottagaren genom att gynna vissa företag eller viss produktion. För det fjärde ska det snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 24 juli 2003 i mål C-280/00, Altmark Trans och Regierungspräsidium Magdeburg, REG 2003, s. I-7747, punkterna 74 och 75, och förstainstansrättens dom av den 22 februari 2006 i mål T-34/02, Le Levant 001 m.fl. mot kommissionen, REG 2006, s. II-267, punkt 110).

53 För det första avser de grunder som åberopats till stöd för förevarande talan i huvudsak att visa det felaktiga i kommissionens slutsats, att det förelåg en fördel till förmån för La Poste. Enligt kommissionen följde fördelen av en underförstådd och obegränsad statlig garanti, vars förekomst också sätts i fråga. Dessa grunder har ett samband med bedömningen av huruvida en fördel är för handen.

54 Visserligen har Republiken Frankrike i sin replik även ifrågasatt villkoret att det ska föreligga överföring av statliga resurser. Det ska emellertid konstateras att denna argumentation inte utgör en utvidgning av en grund som tidigare – direkt eller underförstått – har åberopats i ansökan och som har ett nära samband med denna. Argumentationen hänför sig i själva verket till ett annat villkor för tillämpningen av artikel 107.1 FEUF (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 4 mars 2009 i mål T-424/05, Italien mot kommissionen, ej publicerad i rättsfallssamlingen, punkterna 103–105).

55 Argumentet om åsidosättandet av villkoret om överföring av statliga resurser ska således avvisas med tillämpning av artikel 44.1 c jämförd med artikel 48.2 i rättegångsreglerna, av vilka det framgår att ansökan ska innehålla uppgift om föremålet för talan samt en kortfattad framställning av grunderna för denna och att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet (se förstainstansrättens dom av den 19 september 2000 i mål T-252/97, Dürbeck mot kommissionen, REG 2000, s. II-3031, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

56 I förevarande fall har det varken slagits fast eller ens påståtts att grunden avseende avsaknad av överföring av statliga resurser skulle bygga på rättsliga och faktiska omständigheter som ska ha framkommit under förfarandet. Även om det antogs att den omständigheten att grunden åberopades för sent föranleds av tribunalens dom av den 21 maj 2010, som meddelades efter det att talan hade väckts, i de förenade målen T-425/04, T-444/04, T-450/04 och T-456/04, Frankrike m.fl. mot kommissionen (REU 2010, s. II-2099), till vilken kommissionen har hänvisat i sin replik, kan denna dom inte utgöra en ny omständighet som kan motivera att nämnda argument framförs för sent. En dom från unionsdomstolen, som endast bekräftar ett rekvisit, som sökanden i princip kände till vid den tidpunkt då han väckte talan, kan inte anses vara en ny omständighet som ger rätt att åberopa en ny grund (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 1 april 1982 i mål 11/81, Dürbeck mot kommissionen, REG 1982, s. 1251, punkt 17, och förstainstansrättens dom av den 11 december 1996 i mål T-521/93, Atlanta m.fl. mot EG, REG 1996, s. II-1707, punkt 39).

57 Sedan Republiken Frankrike tillfrågats om detta under förhandlingen, medgav den att dess argumentation endast avsåg villkoret om förekomsten av en fördel i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF, vilket framgår av protokollet från förhandlingen.

58 Vad för det andra avser räckvidden och typen av domstolsprövning ska det först erinras om att begreppet statligt stöd, såsom det definieras i fördraget, är av juridisk beskaffenhet och ska tolkas utifrån objektiva kriterier. Av denna anledning ska unionsdomstolen, i princip och med beaktande av såväl de konkreta omständigheterna i målet som den tekniska eller komplicerade karaktären på de bedömningar som kommissionen har gjort, utöva en fullständig kontroll i frågor som avser huruvida en åtgärd faller inom tillämpningsområdet för artikel 107.1 FEUF (se, för ett liknande resonemang,

domstolens dom av den 16 maj 2000 i mål C-83/98 P, Frankrike mot Ladbroke Racing och kommissionen, REG 2000, s. I-3271, punkt 25, och av den 22 december 2008 i mål C-487/06 P, British Aggregates mot kommissionen, REG 2008, s. I-10515, punkt 111).

59 Sedan ska lagenligheten av ett beslut av kommissionen avseende statligt stöd bedömas mot bakgrund av de uppgifter som kommissionen kunde ha tillgång till när den antog beslutet (domstolens dom av den 10 juli 1986 i mål 234/84, Belgien mot kommissionen, REG 1986, s. 2263, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 8, s. 691, och av den 14 september 2004 i mål C-276/02, Spanien mot kommissionen, REG 2004, s. I-8091, punkt 31). Detta innebär särskilt att eftersom begreppet statligt stöd avser en objektiv situation som bedöms vid den tidpunkt då kommissionen fattar sitt beslut, är det denna tidpunkt som ska beaktas vid denna domstolsprövning (domstolens dom av den 1 juli 2008 i de förenade målen C-341/06 P och C-342/06 P, Chronopost och La Poste mot UFEX m.fl., REG 2008, s. I-4777, punkt 144).

60 Tribunalen finner det lämpligt att börja med att pröva talans andra grund.

Den andra grunden: Felaktig rättstillämpning och felaktig bedömning av de faktiska omständigheterna angående förekomsten av en obegränsad garanti till förmån för La Poste

61 Som andra grund har Republiken Frankrike gjort gällande att kommissionen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning och felaktiga bedömningar av de faktiska omständigheterna när den prövade huruvida det fanns en obegränsad och underförstådd garanti från staten till förmån för La Poste. Denna grund består av fyra delar, som avser att kommissionen har gjort sig skyldig till följande fel:

— att den konstaterade att det i fransk rätt fanns en princip om underförstådd statlig garanti som följer av EPIC-ställningen,

— att den bedömde att följderna av att de förfaranden för rekonstruktion och likvidation av företag som gäller i allmänhet inte var tillämpliga på EPIC,

— att den likställde villkoren för att statens ansvar ska aktualiseras med en automatisk och obegränsad garantimekanism för La Postes skulder,

— när den bedömde de följder av eventuella överföringar av skyldigheter i offentlig verksamhet som en upplöst EPIC får.

Den första delgrunden: Kommissionens felaktiga slutsats att det i fransk rätt finns en princip om underförstådd statlig garanti som följer av EPIC-ställningen

62 Republiken Frankrike har gjort gällande att kommissionen gjorde fel när den drog slutsatsen att det i fransk rätt finns en underförstådd och obegränsad statlig garanti till förmån för EPIC.

63 Republiken Frankrike har till stöd för sina påståenden för det första anfört att praxis från Conseil d'État utesluter själva principen om en sådan garanti. För det andra har Republiken Frankrike gjort gällande att utdraget från årsrapporten från Conseil d'État för år 1995, på vilket kommissionen har stött sig, saknar allmän och tvingande räckvidd, med beaktande av bland annat skrivelsen från Conseil d'État av den 8 september 2005. För det tredje har det anförts att fransk finansrätt som princip utesluter varje begrepp om "underförstådd garanti", och för det fjärde att det inte finns några åtgärder som kan skydda EPIC:s fordringsägares rättigheter för det fall EPIC:s ställning skulle komma att förändras.

64 För att i förevarande fall kunna fastställa förekomsten av en obegränsad statlig garanti måste det göras en noggrann och utförlig prövning av mekanismerna i fransk rätt för fall där en EPIC såsom La Poste inte kan uppfylla sina skyldigheter gentemot sina fordringsägare.

65 I mål om statligt stöd får tribunalen efter fritt skön bedöma de faktiska omständigheterna och bevisningen. I detta sammanhang ska dessutom tribunalen när den bedömer de faktiska omständigheterna avgöra frågan huruvida och i vilken mån en nationell rättsregel är tillämplig eller inte i det enskilda fallet, en fråga som omfattas av reglerna för bevisning och fördelningen av bevisbördan.

66 Det ska dessutom konstateras, till skillnad från vad Republiken Frankrikes argumentation kan ge intryck av, att kommissionen inte i första hand grundade sig på utdrag från Conseil d'États rapport när den fann att det i fransk rätt finns en underförstådd statlig garanti. Det framgår tydligt av det angripna beslutet att kommissionen, för att slå fast att det fanns en statlig garanti till förmån för La Poste, bland annat undersökte frågan huruvida en sådan garanti var utesluten enligt fransk rätt, vilket de franska myndigheterna hävdade (se skälen 120–136 i det angripna beslutet). Kommissionen drog slutsatsen att lagtexten och rättspraxis inte gjorde det möjligt att bekräfta att fransk rätt uteslöt att staten kan vara garant för EPIC i förhållande till de sistnämndas åtaganden gentemot tredje man.

67 Denna slutsats kan inte sättas i fråga.

68 Vad i första hand gäller frågan huruvida praxis från Conseil d'État utesluter själva principen om en statlig garanti till förmån för offentliga affärsverk, framgår det av parternas inlagor att de i huvudsak motsätter sig den tolkning som ska göras av den praxis som bygger på domen från Conseil d'État (Assemblée) av den 1 april 1938, Sociétés de l'Hôtel d'Albe (*Recueil des décisions du Conseil d'État*, s. 341).

69 Det följer av den domen att Conseil d'Etat vägrade att upprätthålla ett krav som en fordringsägare till en EPIC riktade direkt till ministeriet, och påpekade att ministeriet inte har någon skyldighet att betala EPIC:s skulder. Såsom kommissionen med rätta har påpekat i skäl 123 i det angripna beslutet, är det en klar skillnad mellan det fall som Conseil d'Etats dom avsåg och det fall där en EPIC är insolvent, vilket är det enda som är relevant för att pröva huruvida den statliga garantin kan komma att göras gällande. I den domen anges att den omständigheten att offentliga affärsverk i den mening som avses i fransk rätt är juridiska personer och har ekonomisk autonomi inte nödvändigtvis innebär att staten ytterst inte kan vara garant för dessa affärsverk. Kommissionens bedömning, att det inte kunde härledas från rättspraxis att själva principen om statlig garanti till förmån för EPIC var utesluten, var således inte felaktig.

70 Vidare har Republiken Frankrike gjort gällande att kommissionen gjorde fel när den stödde sig på en mening ur årsrapporten från Conseil d'État för år 1995, då själva rapportens räckvidd och bindande verkan kunde ifrågasättas.

71 Denna argumentation kan av flera anledningar inte godkännas. Såsom kommissionen har understrukit, är det utdrag som kommissionen hänvisar till (se skäl 139 i det angripna beslutet) – som i sin tur är hämtat från en skrivelse från år 1995 i samband med inrättandet av ett offentligt affärsverk för att administrera det ekonomiska stöd som den franska staten beviljade Crédit Lyonnais för bankens rekonstruktion – inte tvetydigt. Av utdraget framgår nämligen att Conseil d'État på ett tydligt sätt angett att ”den statliga garantin för detta affärsverk är en följd av de offentliga affärsverkens själva natur, utan att detta uttryckligen anges i lag”. Dessutom utgör utdraget ur nämnda rapport endast en av de konkreta omständigheter som kommissionen har lagt fram för att visa förekomsten av en statlig garanti. Det framgår särskilt av skälen 146 och 147 i det angripna beslutet att kommissionen, till stöd för sin ståndpunkt, har nämnt en skrivelse från den franska ministern för ekonomi, finans och industri, av den 22 juli 2003, som syftade till att ”kartlägga bestämmelserna om underförstådda eller uttryckliga statliga garantier”, liksom till denna bilagda handlingar. Till skillnad från Republiken Frankrikes tolkning, framgår det att denna skrivelse inte enbart avser det fall där den franska staten kan bli ansvarig i egenskap av aktieägare, bland annat genom en talan om företrädares ansvar för bolagets skulder, eftersom den i en förklarande promemoria uttryckligen hänvisar till inrättandet av offentliga affärsverk. Slutligen kunde skrivelsen från Conseil d'État av den 8 september 2005 inte

ogiltigförklara kommissionens slutsats. Såsom Republiken Frankrike delvis medgett, utesluter denna skrivelse – som avfattades angående upprättandet av kommissionen för kontroll av försäkringsbolag, ömsesidiga försäkringskassor och socialförsäkringsinstitutioner (Commission de contrôle des assurances, des mutuelles et des institutions de prévoyance (CCAMIP)) – inte genast förekomsten av en statlig garanti som kan tillämpas när ett offentligt affärsverk är insolvent. Detta ska ses mot bakgrund av principen att det ankommer på varje offentligrättslig juridisk person att ansvara för följderna av en talan om fullgörelse av betalningsansvar som kan väckas mot den.

72 För det tredje har Republiken Frankrike påstått att sedan lagen av den 1 augusti 2001 om budgetlagstiftningen trädde i kraft (loi organique du 1er août 2001 relative aux lois de finances (LOLF)), kan staten inte verkställa någon garanti eller ta över tredje mans skulder utan tillstånd enligt budgetlagstiftningen.

73 Denna ståndpunkt kan inte godkännas. Det framgår nämligen av avgörande nr 2001-448 DC av den 25 juli 2001 från Conseil constitutionnel (*Recueil des décisions du Conseil constitutionnel*, s. 99) att artikel 61 LOLF syftar till ”att säkerställa att parlamentet underrättas om de garantier som beviljas av staten och att inte låta tidigare beviljade garantier, som inte har godkänts inom de angivna tidsfristerna, förfalla…”. Eftersom det inte preciserades vilket slags garantier Conseil constitutionnel avsåg i sitt avgörande, kan det inte antas att även de underförstådda garantier som omfattar skulder som uppkom innan LOLF trädde i kraft (det vill säga den 1 januari 2005) hade förfallit. Kommissionens bedömning var därvid inte felaktig när den i skäl 126 i det angripna beslutet angav att man måste undersöka från vilken tidpunkt La Poste har åtnjutit denna underförstådda garanti, och inte vid vilka datum La Poste ådrog sig sina skulder, för att avgöra om en underförstådd statlig garanti till La Poste har blivit ogiltig genom lagen om budgetlagstiftning eller ej.

74 Såsom Republiken Frankrike har understrukit, är det visserligen så att den expert som utsågs av de franska myndigheterna hyste tvivel avseende frågan huruvida skälen för Conseil constitutionnel att utesluta att de garantier som inte hade beviljats genom en LOLF förföll var tillämpliga på såväl underförstådda fordringar som uttryckliga fordringar. Denna tolkning har emellertid inte stöd i lydelsen i Conseil constitutionnels avgörande. Kommissionen gjorde för övrigt rätt när den, i skäl 131 i det angripna beslutet, nämnde att den inte var bunden av att åtgärden har klassificerats som en garanti i fransk lagstiftning och inte heller av att det är fråga om en garanti som omfattas av LOLF.

75 Vad för det fjärde avser argumentet att avsaknaden av åtgärder som avser att skydda de rättigheter som tillkommer EPIC:s fordringsägare i det fall EPIC:s ställning förändras – vilket var fallet när France Télécom, Gaz de France, Électricité de France och Aéroports de Paris omvandlades till aktiebolag – visar på avsaknaden av någon som helst garanti, är inte heller detta övertygande.

76 Den omständigheten att den franska staten har beslutat att bevilja uttryckliga garantier i vissa situationer visar inte att det är uteslutet att det saknas en underförstådd garanti i förevarande fall. Den omständigheten, såsom framgår av flera avgöranden från Conseil constitutionnel, att fordringsrätten skyddas i den franska grundlagen på samma sätt som äganderätten, föranleder för övrigt ingen annan bedömning. Den rättspraxis från Conseil constitutionnel som Republiken Frankrike har hänvisat till ingår inte bland de uppgifter som getts in till kommissionen och ingår således inte heller i de uppgifter som kommissionen förfogade över när den fattade sitt beslut. Härav följer, i enlighet med den rättspraxis som det har hänvisats till ovan i punkt 59, att praxis från Conseil constitutionnel som avser skyddet för fordringsrätten inte utgör sådana omständigheter mot bakgrund av vilka lagenligheten av det angripna beslutet skulle bedömas.

77 Republiken Frankrike har i sin replik hänvisat till rapporten från Conseil d’État om offentliga affärsverk, som antogs av den domstolen i plenum den 15 oktober 2009 och enligt vilken ”själva förekomsten av en garanti från staten till förmån för offentliga affärsverk är mycket diskutabel”, och även till en artikel i doktrin, som publicerades den 28 juni 2010 efter nämnda rapport. Även om det antogs att dessa publikationer kunde åberopas inom ramen för förevarande förfarande, innehåller de inte någon

ny omständighet som är direkt relevant för att avgöra om fransk rätt som princip utesluter förekomsten av en underförstådd statlig garanti till förmån för EPIC. I rapporten har Conseil d'État nämligen begränsat sig till att framhålla allmänna bedömningar vad avser möjligheten att i unionsrättspraxis upptäcka förekomsten av en statlig garanti ”utifrån rena lagbestämmelser”. Författarna till rapporten har genom att uttala sig om huruvida konkurrensrätten innebär att förekomsten av offentliga affärsverk ifrågasattes begränsat sig till att ange att det är lämpligt ”att relativisera risken för att förhållandet mellan staten och dess offentliga affärsverk regelmässigt kvalificeras som statligt stöd i den mening som avses i artikel 87 [EG]”. Vad beträffar artikeln i doktrin, av den 28 juni 2010, avser den en debatt som inleddes efter publiceringen av ovannämnda rapport om framtiden för enheter som har en ställning som offentligt affärsverk, bland annat, men inte uteslutande, i ljuset av rätten om statligt stöd. Vad närmare avser den sistnämnda aspekten, ska det emellertid anges att grundstenen i kommissionens resonemang i det angripna beslutet inte på något sätt har berörts, det vill säga konstaterandet att de enheter som har en ställning som offentligt affärsverk, i den mening som avses i fransk förvaltningsrätt inte kan bli föremål för de insolvens- och konkursförfaranden som gäller i allmänhet.

78 Av det ovan anförda följer att kommission inte gjorde fel när den, till skillnad från vad de franska myndigheterna hade gjort gällande, fann att fransk rätt inte uteslöt möjligheten för staten att bevilja en underförstådd garanti till förmån för EPIC. Talan kan följaktligen inte bifallas såvitt avser den andra grundens första del.

Den andra delgrunden: Kommissionens felaktiga rättstillämpning och felaktiga bedömningar av de faktiska omständigheterna vad avser följderna av att de förfaranden för rekonstruktion och likvidation som gäller i allmänhet inte var tillämpliga på EPIC

79 Republiken Frankrike anser, till skillnad från den tolkning som kommissionen har försvarat, att den omständigheten att de förfaranden för rekonstruktion och likvidation som gäller i allmänhet, det vill säga lag nr 85-98 – som endast utgör en ”lag som reglerar handläggningen”, inte var tillämpliga på La Poste, inte innebär att La Poste inte kan försättas i konkurs eller behöva ställa in betalningar. Republiken Frankrike understryker att särskilda förfaranden, där det inte på något sätt är garanterat att fordringsägare får betalt för alla sina fordringar, är tillämpliga på EPIC. I synnerhet har det i lag nr 80-539 och i de bestämmelser som antagits för dess tillämpning – vars huvudsakliga syfte är att reglera situationer där offentliga juridiska personer, även om de är solventa, inte betalar vissa skulder – införts ett system för utsökning, varigenom den myndighet under vilken ett offentligt affärsverk lyder tilldelas behörigheten att ersätta det verkställande organet i ett offentligt affärsverk, för att i verkets budget frigöra de ”nödvändiga krediterna” och inte statliga resurser, för att betala potentiella fordringsägare. Denna lag ger emellertid inte staten, vars roll kan jämställas med en ad hoc-fullmaktsinnehavare, rätten, eller än mindre skyldigheten, att frigöra statliga resurser till förmån för offentliga affärsverks eventuella fordringsägare. Denna tolkning stöds såväl av skrivelse nr 381-088 av den 25 mars 2008 från Conseil d'État som av fransk förvaltningsrättspraxis. Förekomsten av program som kommissionen har angett i skälen 174–178 i det angripna beslutet, vilka gör det möjligt för staten att göra förskottsbetalningar till särskilda organ som förvaltar offentliga affärsverk, kan inte styrka att det finns en mekanism för underförstådda garantier.

80 I detta hänseende är parterna överens om att tillämpningsområdet för lag nr 85-98 uteslöt samtliga offentliga juridiska personer och i synnerhet EPIC. I artikel 2 i denna lag, nu artikel L. 620-2 i handelslagen, i den lydelse som var tillämplig till den 1 januari 2006, föreskrivs nämligen att ”[r]ekonstruktions- eller likvidationsförfarandena ska tillämpas på alla affärsidkare, alla som är inskrivna i yrkesregistret, alla jordbrukare och alla privaträttsliga juridiska personer”. Motsvarande bestämmelse som var tillämplig när det angripna beslutet antogs föreskriver på samma sätt att ”[s]kyddsförfarandet tillämpas på den som bedriver en ekonomisk verksamhet som näringsidkare eller hantverkare, på jordbrukare, på alla andra fysiska personer som bedriver enskild yrkesverksamhet, inbegripet ett fritt yrke vars ställning regleras i lag eller förordning eller vars titel är skyddad, liksom

på alla juridiska personer på privaträttens område”. Det framgår dessutom av rättspraxis från franska Cour de cassation, till vilken Republiken Frankrike har hänvisat i sina inlagor, att det följer av lagtexten ”att tillgångar som inte tillhör privatpersoner förvaltas och avyttras i särskilda former och regler; att, vad gäller offentliga juridiska personers tillgångar – även de som bedriver en industriell och affärsmässig verksamhet, principen att dessa tillgångar inte kan utmätas inte gör det möjligt använda sig av utmätning enligt privaträtten; att det enbart ankommer på en fordringsägare som åtnjuter ett lagakraftvunnet avgörande varigenom en offentlig person åläggs att utge – även då det är fråga om ställande av säkerhet – en summa pengar, att verkställa de särskilda bestämmelserna i lag [nr 80-539]” [se Cour de cassations dom (första tvistemålsavdelningen) av den 21 december 1987, Bureau de recherches géologiques et minières (BRGM) mot Sté Llyod continental, *Bulletin des arrêts de la Cour de cassation* I, nr 348, s. 249].

81 Det är emellertid stridigt mellan parterna vad gäller följderna av att de förfaranden för rekonstruktion och likvidation som gäller i allmänhet inte tillämpas på EPIC vid fastställandet av förekomsten av en statlig garanti till förmån för La Poste.

82 Enligt det angripna beslutet (se skälen 118 och 119) bedömde kommissionen, för att kunna slå fast om det fanns en garanti för betalningen av individuella fordringar, att det var lämpligt, efter att ha studerat rättsakterna och nationell rättspraxis (se den andra grundens första del ovan), att pröva om det förfarande som en fordringsägare till La Poste följde för att få betalt, för det fall La Poste befann sig i ekonomiska svårigheter, var jämförbart med det som följs av en fordringsägare till ett bolag som omfattas av handelsrätten. Till skillnad från vad Republiken Frankrikes argumentation antyder, var avsikten med kommissionens tillvägagångssätt inte att slå fast att en EPIC, till följd av att den är undantagen från det förfarande för rekonstruktion och likvidation som gäller i allmänhet, inte kan försättas i konkurs.

83 Kommissionen drog i förevarande fall slutsatsen att EPIC:s fordringsägare befann sig i en mer förmånlig situation än privata fordringsägare, eftersom ett offentligt affärsverks fordringsägare – till skillnad från vad som sker vid tillämpning av de bestämmelser i fråga om rekonstruktion och likvidation som gäller i allmänhet – inte riskerar att se sin fordran försvinna i ett likvidationsförfarande (se skäl 150 i det angripna beslutet).

84 Denna slutsats måste godkännas. Såsom Republiken Frankrike har medgett i sin ansökan, föreskriver lag nr 80-539 nämligen en mekanism som skiljer sig från den som tillämpas genom de förfaranden för rekonstruktion och likvidation som gäller i allmänhet. Denna lag och de bestämmelser som antagits för dess tillämpning använder ett förfarande för att driva in fordringar som, till skillnad från ett likvidationsförfarande i den mening som avses i de bestämmelser som gäller i allmänhet, inte leder till att fordringarna försvinner, utan på sin höjd till att betalningen skjuts upp. Offentliga affärsverks fordringsägare behandlas således med nödvändighet mer förmånligt än fordringsägare till dem som omfattas av tillämpningsområdet för lag nr 85-98, som kan se sina fordringar försvinna för det fall gäldenärens tillgångar inte räcker till.

85 Såsom framgår av beskrivningen av det förfarandet som är tillämpligt på EPIC i enlighet med lag nr 80-539 (se, bland annat, skälen 23–28 i det angripna beslutet), skjuts antingen betalningen av fordringarna upp eller så frigör den myndighet under vilken ett offentligt affärsverk lyder resurser för att betala fordringarna, för det fall en EPIC:s tillgångar inte räcker till. Härav följer att offentliga juridiska personers fordringsägare nödvändigtvis behandlas mer förmånligt än privaträttsliga personers fordringsägare.

86 Vidare är det visserligen så, som Republiken Frankrike har påpekat och vilket kommissionen för övrigt inte har ifrågasatt (se, bland annat, skäl 160 i det angripna beslutet), att lag nr 80-539 inte uttryckligen föreskriver att staten ska frigöra statliga resurser i syfte att verkställa ett domstolsavgörande med

tillämpning av artikel 1-II i denna lag. Kommissionen hade emellertid inte fel när den hävdade att när väl en offentlig organisations egna resurser är uttömda, är det högst sannolikt att denna organisations skulder betalas med statliga medel.

87 I detta hänseende gjorde kommissionen inte någon felaktig bedömning när den i skälen 174–176 i det angripna beslutet hänvisade till vissa uppdrag och finansiella program för att visa på förekomsten av statliga resurser som eventuellt kan tas i anspråk vid EPIC:s obestånd och, således, påvisa att den underförstådda statliga garantin till förmån för EPIC är effektiv.

88 Mot bakgrund av det ovan anförda ska slutsatserna i skälen 179 och 180 i det angripna beslutet godkännas såsom indicier på förekomsten av en obegränsad statlig garanti till förmån för EPIC, vad gäller följderna av tillämpningen av lag nr 80-539.

Den tredje delgrunden: Fel av kommissionen att likställa statens eventuella ansvar när en EPIC är på obestånd med en automatisk och obegränsad garantimekanism för skulderna

89 Såvitt avser den andra grundens tredje del har Republiken Frankrike, i motsats till kommissionen, gjort gällande att La Postes fordringsägare inte regelmässigt kan räkna med statens ansvar vid La Postes obestånd. Republiken Frankrike har bland annat bestritt att statens ansvar kan aktualiseras automatiskt endast av den anledningen att det offentliga affärsverket inte kan betala sina skulder. Republiken Frankrike anser att tillämpningen av statens ansvar – som är föremål för stränga villkor i enlighet med praxis från Conseil d'État – inte kan jämställas med en automatisk och obegränsad garantimekanism. Den har därvid gjort gällande att statens ansvar förutsätter dels att fordringsägaren lider en onormal och särskild skada, dels att det föreligger ett direkt orsakssamband mellan statens handling eller underlåtenhet och den uppkomna skadan.

90 Inledningsvis ska det erinras om att endast ett objektivt konstaterande att staten hade en rättslig skyldighet att ersätta fordringsägarna till en EPIC sådan som den i förevarande mål, skulle göra det möjligt att fastställa förekomsten av en statlig garanti (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 26 juni 2008 i mål T-442/03, SIC mot kommissionen, REG 2008, s. II-1161, punkt 126).

91 I förevarande fall är det ostridigt mellan parterna att det tveklöst är skillnad mellan dels en garantimekanism som består i att – obegränsat och med automatik – sätta sig i en gäldenärs ställe som inte kan uppfylla sina ekonomiska åtaganden, dels ett ansvarssystem som vilar på en utlösande faktor som direkt kan hänföras till den ansvarige och som förutsätter att uppgifterna i det enskilda fallet beaktas.

92 Vad avser det angripna beslutet, vilar kommissionens resonemang på domen från Conseil d'État av den 18 november 2005, Société fermière de Campoloro med flera (*Recueil des décisions du Conseil d'États*, s. 515), som enligt skäl 124 i det angripna beslutet anger att systemet för statens ansvar vad avser förfarandet för indrivning av offentliga affärsverks skulder har allt det som kännetecknar en garantimekanism. Det principiellt viktiga skälet i den domen har följande lydelse:

"Om ett offentligt affärsverk inte kan garantera verkställandet av ett lagakraftvunnet betalningsföreläggande är syftet med dessa bestämmelser att ge statens företrädare befogenheter att, efter att ha anmodats att göra detta, träda i verkets ställe för att frigöra eller skapa resurser som gör det möjligt att fullt ut verkställa domstolsavgörandet. Statens företrädare ska för detta ändamål vidta de åtgärder som krävs, under domstolens överinseende och med hänsyn till verkets situation och allmänintressets krav. Bland dessa åtgärder finns möjligheten att avyttra verkets tillgångar, i den mån dessa tillgångar inte är nödvändiga för att utföra de offentliga tjänster som verket ansvarar för. Om prefekten avstår från eller underlåter att utnyttja de befogenheter som lagen ger, har det offentliga affärsverkets fordringsägare rätt att vända sig till staten om det har begåtts en grov försummelse vid

utövandet av tillsynsbefogenheterna. Om prefekten lagligt har kunnat vägra att vidta vissa åtgärder för att garantera att domstolsavgörandet verkställs i sin helhet med hänsyn till verkets situation, särskilt att tillgångarna är otillräckliga, eller på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset, ska den skada som uppstår för det offentliga affärsverkets fordringsägare vara statens ansvar, om skadan är av onormal och särskild karaktär.”

93 Kommissionens resonemang bygger även på en skrivelse från Conseil d’État från år 1995 (skäl 139 i det angripna beslutet) och på dom från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna av den 26 september 2006, Société de gestion du port de Campoloro och Société fermière de Campoloro mot Frankrike (nr 57516/00) (skälen 204 och följande i det angripna beslutet).

94 Kommissionen gjorde inte fel när den drog slutsatsen att staten, mot bakgrund av dessa domar och skrivelsen, kunde bli ansvarig, för det fall det system som följer av tillämpningen av lag nr 80-539 inte gör det möjligt för en fordringsägare till EPIC, såsom La Poste i förevarande fall, att driva in sin fordran.

95 Inget av Republiken Frankrikes argument föranleder någon annan bedömning.

96 Det framgår för det första av praxis från Conseil d’État, återgiven ovan i punkt 92, att fordringsägaren har rätt att vända sig till staten om det har begåtts en grov försummelse vid utövandet av tillsynsbefogenheterna. Fordringsägaren har även rätt att göra gällande myndigheternas ansvar, med hänsyn till den aktuella offentligrättsliga juridiska personens situation – särskilt att tillgångarna är otillräckliga eller på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset – om fordringsägaren har lidit skada av onormal och särskild karaktär till följd av prefektens vägran att vidta åtgärder för att säkerställa fordringsägarens rättigheter.

97 Utgången i målet om hamnen i Campoloro (Frankrike), sådan den följer av domen i det ovannämnda målet Société de gestion du port de Campoloro och Société fermière de Campoloro mot Frankrike, tar sig uttryck i den omständigheten – oaktat sökandens argument – att staten hade tagit på sig betalningsansvaret i förhållande till fordringsägarna, varigenom grundsatsen att det är staten som är ansvarig i sista hand slogs fast. Såsom anges i skäl 208 i det angripna beslutet, ansåg Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna i den ovannämnda domen att det ankom på staten att säkerställa att fordringsägarna fick betalt, eftersom de hade burit en särskild och oskälig börda på grund av att de belopp som de borde ha fått inte hade betalats ut.

98 För det andra har det hävdats att statens ansvar förutsätter bevis på direkt orsakssamband mellan statens handlande och fordringsägarnas skada. Liksom Republiken Frankrike har medgett, är staten ex officio befullmäktigad att frigöra de nödvändiga resurserna när en EPIC som har ett allmännyttigt uppdrag inte betalar sina skulder och förpliktas betala dessa i ett domstolsavgörande. För det fall den vägrar att låta EPIC betala de aktuella fordringarna, genom att ta till alla nödvändiga åtgärder – däribland avyttring av tillgångar, kan dess ansvar aktualiseras. Såsom kommissionen har understrukit förefaller det uteslutet att staten skulle behöva avyttra La Postes alla tillgångar. I enlighet med kravet att den offentliga verksamheten ska upprätthållas, vilket enligt fransk rätt är en princip med konstitutionellt värde som gör sig gällande för statliga myndigheter vid tillämpningen av lag nr 80-539, får tillgångar som är nödvändiga för att en EPIC ska kunna fullgöra ett uppdrag i allmänhetens tjänst inte avyttras.

99 För det tredje har Republiken Frankrike gjort gällande att kommissionen gjorde fel när den hänvisade till dels praxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna avseende underlåtenheten att verkställa rättsliga avgöranden, som i sig själv hade äventyrat äganderätten, i synnerhet i domen i det ovannämnda målet Société de gestion du port de Campoloro och Société fermière de Campoloro mot Frankrike (se skälen 204–211 i det angripna beslutet), dels teorin om det yttre skenet, i den meningen att EPIC:s fordringsägare med fog kunde tro att det fanns en statlig garanti. Denna teori har endast presenterats tilläggsvis. Kommissionen påpekade således i skäl 227 i det angripna beslutet att ”[d]etta

[gick] att bekräfta genom teorin om det yttre skenet". Således är det nödvändigt att underkänna argumentet att teorin om det yttre skenet inte kan tillämpas på en situation, såsom den i förevarande fall, som avser uppkomsten av fordran. En felaktig motivering i en rättsakt kan nämligen inte utgöra grund för en ogiltigförklaring av rättsakten, om den har angetts för fullständighetens skull och det föreligger andra tillräckliga skäl till stöd för rättsakten (se domstolens dom av den 7 april 2011 i mål C-321/09 P, Grekland mot kommissionen, ej publicerad i rättsfallssamlingen, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

Den fjärde delgrunden: Kommissionens fel vid bedömningen av följderna av eventuella överföringar av en upplöst EPIC:s skyldigheter

100 Republiken Frankrike har anfört att den omständigheten att vissa fordringar som är knutna till La Postes skyldigheter att tillhandahålla offentliga tjänster upprätthålls saknar samband med ställningen som EPIC. Samtidigt som Republiken Frankrike har medgett att principen att den offentliga verksamheten ska upprätthållas förutsätter att – för det fall ett offentligt affärsverk försvinner – uppdraget och för uppdraget använda tillgångar överförs, anser den att det inte finns något hinder för att en EPIC försvinner, i den mån de offentliga tjänster som EPIC tillhandahåller kan upprätthållas.

101 Republiken Frankrikes argumentation, som inte kan påverka slutsatsen att kommissionen med rätta kunde konstatera förekomsten av en obegränsad statlig garanti enbart på grundval av det som har konstaterats i de tre första delarna av förevarande grund, ska underkännas (se ovan i punkt 99 angiven rättspraxis).

102 I alla händelser har Republiken Frankrike uttryckligen medgett att principen att upprätthålla de offentliga verksamheterna förutsatte, för det fall ett offentligt affärsverk som tillhandahåller offentliga tjänster (vilket är fallet för La Poste) försvinner, att uppdraget och för uppdraget använda tillgångar överförs och således även de rättigheter och skyldigheter som är förbundna med uppdraget. Överföringen av de rättigheter och skyldigheter som har samband med ett allmännyttigt uppdrag förutsätter emellertid i princip, vilket även framgår av det som kommissionen har konstaterat, en samtidig överföring av de rättigheter och skyldigheter som tillkommer det verk som ansvarar för nämnda uppdrag.

103 Det följer av dessa överväganden att talan inte kan bifallas såvitt avser den andra grunden.

Den tredje grunden: Åsidosättande av begreppet fördel i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF

104 Republiken Frankrikes tredje grund består av två delar.

Den första delgrunden: Kommissionens felaktiga slutsats att förekomsten av en statlig garanti, om den anses visad, skapar en fördel för La Poste

105 Såvitt avser den första delgrunden har Republiken Frankrike anfört att, för det fall det anses visat att det finns en obegränsad statlig garanti till förmån för EPIC, det inte har visats att denna skapar en fördel för La Poste. Republiken Frankrike har i huvudsak gjort gällande att det är på grundval av kreditvärderingsinstitutens analyser, som direkt återspeglar kommissionens ståndpunkt avseende andra EPIC och kommissionens rekommendation av den 4 oktober 2006 till de franska myndigheterna (se ovan i punkt 10), som det har slagits fast att det finns en garanti och följaktligen en fördel för La Poste. Kommissionens slutsats att La Poste åtnjuter en fördel bygger således helt på ett cirkelresonemang.

106 Det måste anses att det allmänt sett uppkommer en fördel för den som åtnjuter en garanti på villkor som inte motsvarar marknadsvillkoren, såsom en obegränsad garanti som beviljas utan vederlag, på så vis att garantin förbättrar mottagarens ekonomiska ställning genom minskade kostnader som normalt sett belastar budgeten. Republiken Frankrike medgav, i ett svar på en fråga som ställdes under förhandlingen, att det i enlighet med 2008 års tillkännagivande är möjligt att ett företag som tack vare sin rättsliga ställning inte genomgår ett konkursförfarande eller liknande får förmånligare finansieringsvillkor och sålunda en fördel i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF.

107 Enligt fast rättspraxis är begreppet stöd mer allmänt än begreppet subvention, eftersom det inte enbart omfattar sådana konkreta förmåner som subventioner utan även statliga ingripanden som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar ett företags budget och som därigenom, utan att det är fråga om subventioner i strikt bemärkelse, är av samma beskaffenhet och har identiska effekter (se domstolens dom av den 8 maj 2003 i de förenade målen C-328/99 och C-399/00, Italien och SIM 2 Multimedia mot kommissionen, REG 2003, s. I-4035, punkt 35, och av den 15 juni 2006 i de förenade målen C-393/04 och C-41/05, Air Liquide Industries Belgium, REG 2006, s. I-5293, punkt 29 och där angiven rättspraxis). Vid bedömningen av om en statlig åtgärd utgör ett stöd, måste det enligt fast rättspraxis avgöras huruvida stödmottagaren får ekonomiska fördelar som den inte skulle ha erhållit under normala marknadsvillkor (domstolens dom av den 11 juli 1996 i mål C-39/94, SFEI m.fl., REG 1996, s. I-3547, punkt 60, och domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Nederländerna, punkt 87 och där angiven rättspraxis).

108 En obegränsad garanti gör det emellertid möjligt för mottagaren att bland annat få förmånligare finansieringsvillkor än de som skulle ha gällt vid en bedömning enbart utifrån mottagarens egna meriter, och gör det således möjligt att minska trycket på budgeten.

109 Det är endast för att slå fast att La Poste har åtnjutit förmånligare finansieringsvillkor, och följaktligen en ekonomisk fördel, som kommissionen har hänvisat till kreditvärderingsinstitutens ståndpunkter och närmare bestämt till de viktigaste av dem. Kommissionen underströk därvid att eftersom Fitch och Standard & Poor's utgör två viktiga kreditvärderingsinstitut och eftersom det står klart att marknaden beaktar deras värdering för att utvärdera vilken finansiering som ett visst företag ska beviljas, kan en värdering från dessa institut (av det ena eller andra eller av båda) som är bättre än den som skulle ha getts om det saknades en garanti skapa en fördel för La Poste, som den inte skulle ha erhållit under normala marknadsvillkor.

110 I motsats till vad Republiken Frankrike har gjort gällande, har kommissionen alltså inte fört något cirkelresonemang. Syftet med att hänvisa till de välkända institutens värderingsmetoder har endast varit att bekräfta att den statliga garantin till förmån för EPIC kunde skapa en fördel genom förmånligare finansieringsvillkor (se, bland annat, skäl 257 i det angripna beslutet), och inte att slå fast förekomsten av en sådan garanti.

111 Påståendet att dessa ståndpunkter enbart återspeglar kommissionens tillkännagivanden saknar under alla omständigheter stöd i de faktiska omständigheterna. Republiken Frankrike har bland annat inte visat att den omständigheten att kreditvärderingsinstituten beaktar en statlig garanti har sitt ursprung i kommissionens beslut 2005/145/EG av den 16 december 2003 om det statliga stöd som Frankrike genomfört till förmån för EDF samt el- och gasindustrin (EUT L 49, 2005, s. 9). Den enda omständigheten att handlingarna från kreditvärderingsinstituten, som kommissionen har hänvisat till, tillkommit efter detta beslut räcker inte för att visa att dessa instituts beaktande av statliga garantier nödvändigtvis har sitt ursprung i antagandet av detta beslut. Kommissionen kan därvid inte klandras för att hellre ha hänvisat till handlingar som upprättats samtidigt som det angripna beslutet, än till rapporter som tillkom långt före beslutet.

112 Talan kan således inte vinna bifall på den tredje grundens första del.

Den andra delgrunden: Kommissionens felaktiga slutsats att den påstådda statliga garantin kunde ge La Poste en fördel tack vare ett positivt inflytande på dess kreditbetyg

113 Såvitt avser den andra delgrunden har Republiken Frankrike hävdat att kommissionen gjorde fel när den fann att La Poste hade en fördel tack vare det positiva inflytande som garantin kan få på kreditbetyget. Republiken Frankrike har först understrukit att kommissionen inte känner till att La Postes kreditbetyg bygger på kreditvärderingsinstitutens bedömning av statens stöd i dess helhet, vilket förutsätter att flera faktorer beaktas och inte bara förekomsten av en garanti. Vidare har Republiken Frankrike angett att även om det inte fanns en sådan garanti, skulle kreditvärderingsinstituten, som är särskilt medvetna om att företaget ägs av staten, tilldela samma kreditbetyg till La Poste. I likhet med dessa institut har kommissionen inte gjort någon klar åtskillnad mellan det som följer av La Postes ställning och det som följer av äganderätten till dess kapital.

114 Republiken Frankrikes argumentation kan inte godkännas.

115 Kommissionen har inte bestritt att kreditbetyget, förutom det statliga stöd som ett företag eventuellt åtnjuter, beaktar samtliga parametrar som vittnar om det stöd som förväntas av staten (se skäl 280 i det angripna beslutet).

116 Vidare har Republiken Frankrike inte lyckats ogiltigförklara påståendet, som bygger på metodhandlingar från kreditvärderingsinstituten, att kreditvärderingsinstituten i allmänhet var medvetna om de betygsatta enheternas rättsliga ställning, i förevarande fall EPIC-ställningen.

117 Den tredje grunden kan mot denna bakgrund inte godkännas.

Den första grunden: Felaktig rättstillämpning i det att kommissionen inte har visat förekomsten av statligt stöd i tillräcklig grad

118 Republiken Frankrike har gjort gällande att kommissionen varken iakttagit bevisbördan eller det beviskrav som ankommer på den på området för statligt stöd. Kommissionen har enligt Republiken Frankrike, bland annat genom ett åsidosättande av principerna i rättspraxis, grundat sin prövning på flera negativa presumtioner, antaganden och spekulationer, och således underlåtit att faktiskt visa förekomsten av ett stöd till förmån för La Poste. Detta gäller såväl i samband med att det visas att det finns en underförstådd garanti från den franska staten till förmån för La Poste (se skälen 129, 134, 136, 152, 154, 160, 161, 165, 169, 179, 195, 202 och 251) som i samband med en prövning av huruvida det finns en fördel, och detta genom att i enlighet med rättspraxis pröva följderna av den aktuella åtgärden. I detta hänseende räcker det inte att visa att åtgärden ”kan” skapa en fördel för att det ska vara fråga om ett statligt stöd, och i synnerhet om ett befintligt stöd. Slutligen har Republiken Frankrike i sin replik gjort gällande att kommissionen inte har visat att den påstådda fördelen som La Poste ska ha haft följde av en överföring av statliga medel.

119 Det framgår av rättspraxis att kommissionen inte kan förutsätta att ett företag har gynnats av en förmån som utgör ett statligt stöd, genom att enbart grunda sig på en negativ presumtion att det saknas uppgifter på grundval av vilka en motsatt slutsats kan dras, när det inte finns andra uppgifter med stöd av vilka förekomsten av en sådan fördel kan fastställas. Ur denna synvinkel är kommissionen åtminstone skyldig att säkerställa att de upplysningar som den förfogar över, även om de är osammanhängande och ofullständiga, utgör en tillräcklig grund till stöd för slutsatsen att ett företag har gynnats av en fördel som utgör ett statligt stöd (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 17 september 2009 i mål C-520/07 P, kommissionen mot MTU Friedrichshafen, REG 2009, s. I-8555, punkt 56).

120 I detta hänseende är den bevisning som kommissionen ska lägga fram i stor utsträckning beroende av den statliga åtgärd som avses. Vad i synnerhet avser bevisningen att det finns en underförstådd statlig garanti, kan den härledas från en rad samstämmiga omständigheter, som har en viss grad av trovärdighet och konsekvens, tagna bland annat från tolkningen av relevanta nationella bestämmelser och i synnerhet vara härledda från de rättsliga följder som mottagarföretagets rättsliga ställning medför. För att visa att en stat har beviljat en underförstådd ekonomisk garanti, som per definition inte uttryckligen föreskrivs i nationell lagstiftning, till förmån för företag med särskild ställning, kan skrivelser och tolkningscirkulär betecknas som relevanta.

121 I förevarande fall framgår det av de överväganden som utvecklades i samband med prövningen av den andra grunden att kommissionen faktiskt prövade förekomsten av en obegränsad statlig garanti till förmån för La Poste. Den beaktade flera samstämmiga omständigheter, som utgjorde tillräckligt stöd för att visa att La Poste, i sin egenskap av EPIC, åtnjöt en underförstådd och obegränsad statlig garanti. Dessa objektiva indicier följer för det första av den omständigheten att La Poste inte omfattades av de förfaranden för rekonstruktion och likvidation av företag i svårigheter som gäller i allmänhet (skäl 117 i det angripna beslutet). Vidare följer de av att lag nr 80-539, vilken omfattade La Poste, inte fick samma följder som det likvidationsförfarande som gäller i allmänhet, och ledde till att EPIC:s fordringsägare befann sig i en förmånligare situation än privaträttsliga juridiska personers fordringsägare (se skälen 148–180 i det angripna beslutet). För det tredje och för fullständighetens skull följer det av den omständigheten – ”i det osannolika fall det förfarande som föreskrivs i [lag nr 80-539] inte ger fordringsägaren möjlighet till ersättning” (skäl 184 i det angripna beslutet) att fordringsägaren dessutom kan få betalt genom statens ansvar (skälen 185–222 i det angripna beslutet).

122 Den omständigheten att kommissionen fann det lämpligt att som svar på de franska myndigheternas argument i det administrativa förfarandet visa att ingenting i fransk rätt uteslöt en underförstådd garanti till förmån för EPIC (se skälen 120–138 i det angripna beslutet), utgör enbart utgångspunkten för det resonemang som den tydligt redogjorde för i skälen 116–255 i det angripna beslutet. Det kan därför inte hävdas att kommissionen stödde sig på enkla negativa presumtioner och spekulationer för att visa på denna garanti. Såsom nämnts ovan i punkt 71 hänvisade kommissionen uttryckligen till en skrivelse av Conseil d’État från år 1995 (skäl 139 i det angripna beslutet) och till en skrivelse från den franska ministern för ekonomi, finans och industri av den 22 juli 2003 (skälen 146 och 147 i det angripna beslutet). Lydelsen i de båda skrivelserna föranleder ingen tvetydighet.

123 Kommissionen har vidare lagt fram tillräckliga omständigheter för att visa att garantin medförde en fördel. Vad avser frågan om att visa de verkliga effekterna av den omtvistade åtgärden, framgår det av rättspraxis att kommissionen inte behöver visa detta beträffande redan beviljat stöd (se domstolens dom av den 1 juni 2006 i de förenade målen C-442/03 P och C-471/03 P, P&O European Ferries (Vizcaya) och Diputación Foral de Vizcaya mot kommissionen, REG 2006, s. I-4845, punkt 110 och där angiven rättspraxis). Det saknas därvid anledning att särskilja ett befintligt stöd från ett olagligt sådant.

124 För övrigt kan det presumeras att fördelen med en statlig garanti får en verklig effekt. En sådan garanti gör det möjligt för låntagaren att få lägre räntesatser eller ställa en mindre säkerhet. Det framgår sålunda av rättspraxis att även en beviljad fördel som innebär en potentiell ytterligare börda för staten kan anses utgöra ett statligt stöd (domstolens dom av den 1 december 1998 i mål C-200/97, Ecotrade, REG 1998, s. I-7907, punkt 43, och förstainstansrättens dom av den 13 juni 2000 i de förenade målen T-204/97 och T-270/97, EPAC mot kommissionen, REG 2000, s. II-2267, punkt 80). Detta är oftast fallet med garantier som vanligen är knutna till lån eller en annan finansiell förpliktelse som en låntagare avtalar med en långivare.

125 Följaktligen kan talan inte heller bifallas såvitt avser den första grunden.

126 Mot bakgrund av dessa överväganden ska talan ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

127 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom Republiken Frankrike har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (sjätte avdelningen)

följande:

1) Talan ogillas.

2) Republiken Frankrike ska ersätta rättegångskostnaderna.

Kanninen Wahl Soldevila Fragoso

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 20 september 2012.

Underskrifter